

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

ЧАНЦЕВА Анна Олександрівна - аспірант відділу організації освітньо-наукової підготовки Харківського національного університету внутрішніх справ

<https://orcid.org/0009-0009-2065-0362>

УДК: 342.95 (477)

DOI 10.32782/LAW.UA.2022.4.28

У цій статті, досліджуються та ретельним чином аналізуються ключові елементи сучасного стану діяльності патрульної поліції України у контексті належного забезпечення безпеки дорожнього руху в умовах воєнного стану в Україні. Також, розглядаються шляхи можливого удосконалення актуального стану забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні силами і можливостями вітчизняної патрульної поліції, шляхом перейняття успішного зарубіжного досвіду у цій сфері.

З-поміж іншого, у даній статті чітко та недвозначно визнається, а згодом і неодноразово підтверджується теза про те, що завдяки цілій низці важливих факторів, таких як ефективне політично-державне керівництво, якісно реформована структура управління та взаємодії між правоохоронними і силовими відомствами України, було досягнуто високий рівень ефективності патрульної поліції в умовах дії воєнного стану.

Ключові слова: патрульна поліція, воєнний стан, ефективна діяльність, надзвичайна ситуація, взаємодія, управління, внутрішня структура, адміністративне право, правове забезпечення, правоохоронний орган.

Постановка проблеми

Всього за декілька років з початку свого існування патрульна поліція була перетворена на державний правоохоронний орган, який за своєю якістю та інноваційністю роботи отримав високі оцінки з боку як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників.

Більше того, як новостворений орган, запроваджений за кращими стандартами функціонування підрозділів патрульної поліції у розвинутих і демократичних країнах світу, патрульна поліція України, безумовно, стала обличчям усієї поліції, створеної внаслідок масштабної реформи, проведеної у 2014–2017 роках.

У зв'язку з повномасштабним збройним вторгненням Росії на територію України 24 лютого і прийняттям через це Верховною Радою України рішення про запровадження воєнного стану по всій території України, повсякденна діяльність патрульної поліції, так само як і усіх інших державних, а особливо правоохоронних і силових (збройних) відомств України, зазнала значних і різких змін, з якими необхідно було успішно впоратися.

Стан дослідження

Загальним питанням, пов'язаним із забезпеченням безпеки дорожнього руху, в адміністративно-правовій науці були присвячені дослідження багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених. Серед них, ми особливо воліємо визначити наукові праці В. Сокурєнка та О. Музичука.

Мета даної статті, полягає у визначенні рівню ефективності функціонування патрульної поліції України в умовах воєнного стану, встановлення ключових елементів цієї ефективності, а також, встановлення того, які саме удосконалення наразі є необ-

хідними для подальшого розвитку можливостей патрульної поліції.

Виклад основного матеріалу

Патрульна поліція, відповідно до Закону України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року, а також згідно з внутрішніми статутами, наказами і розпорядженнями цього правоохоронного органу має цілий ряд закріплених повноважень і функціональних обов'язків, які вона повинна здійснювати [1].

Стверджується, що у відносно мирні часи, а саме у період до початку повномасштабного, загарбницького вторгнення Росії на територію України 24 лютого 2022 року, діяльність патрульної поліції була стабільною, а її розвиток був поступовим. Були наявні чіткі задачі щодо здійснення якісного нагляду та контролю за безпекою дорожнього руху та за дотриманням усіма учасниками дорожнього руху, його Правил.

В додаток до цього, патрульна поліція стала обличчям усієї системи МВС і усієї правоохоронної системи держави, а також стала одним із ключових символів України після Революції Гідності 2013–2014 років, знаходячись у ролі успішного та інноваційного правоохоронного органу, який повністю відійшов від застарілих практик (методів і засобів) і став функціонувати принципово за новими стандартами [2, с. 198].

І ми мусимо відзначити, що це дійсно було не лише голосне твердження, але і чітка реальність. Адже керівництво держави, Міністерства внутрішніх справ і патрульної поліції, а також переважна більшість працівників цього державного правоохоронного органу чітко усвідомили, що для справжнього успіху їх діяльності їм необхідно повністю відмовитись від старих корупційних практик і традицій.

Натомість їм потрібно своїм власним прикладом продемонструвати, що в Україні може існувати та успішно функціонувати принципово новий правоохоронний орган, створений за найкращими зразками розвинутих і демократичних країн Західної Європи та Північної Америки, який буде демонструвати нульовий рівень толе-

рантності до проявів корупції як всередині патрульної служби, так і під час взаємодії патрульних поліцейських із зовнішніми суб'єктами у своїй діяльності, наприклад, з учасниками дорожнього руху.

Однією з головних задач було перетворення патрульного поліцейського з хижого до наживи чиновника, який лише шукав способи досягти персональної протиправної наживи, на чесного, справедливого та повністю відданого своїй праці та державі правоохоронця, який би віддано служив своїй державі, громаді та людям [3, с. 162].

Стосовно тактико-технічної сторони функціонування патрульного поліцейського, ми зазначимо, що у цій ролі на нього також чекали масивні, кардинальні перетворення.

Зокрема, було розпочато та у суттєвому обсязі виконано шлях до перетворення патрульного поліцейського на провідного оператора різних, високотехнологічних систем контролю та нагляду за безпекою дорожнього руху та за дотриманням Правил безпеки дорожнього руху усіма учасниками дорожнього руху.

Багатьма вітчизняними і зарубіжними дослідниками та експертами акцентувалася увага на тому, що подібне перетворення є необхідним, адже воно повинно зменшити корупційні ризики.

Зокрема, стверджувалося, що корупційні ризики мали б зменшитися через те, що буде якщо не повністю скасований, то суттєво зменшений контакт між патрульними поліцейськими і громадянами (учасниками дорожнього руху), які здійснили те чи інше правопорушення.

Так, наприклад, при контакті між громадянином-правопорушником і представником правоохоронного органу, особливо якщо даний контакт (спілкування) відбувається без наявності відеофіксації або інших методів чи засобів контролю дій поліцейського і правопорушника, існує доволі висока імовірність того, що одна з осіб здійснить пропозицію щодо спільного порушення закону [4, с. 12-14].

З-поміж іншого, це може бути пропозиція з боку правопорушника до правоохоронця щодо надання останньому неправо-

мірної вигоди в обмін на ігнорування ним вчиненого правопорушення.

Або ж, навпаки, правоохоронець, усвідомлюючи що він знаходиться поза зоною контролю його дій і вчинків і розуміючи своє панівне положення, потенційно може перейти до вимагання для себе та отримання неправомірної вигоди в обмін на ігнорування правопорушення чи застосування до правопорушника більш м'якої санкції, аніж це передбачено чинним законодавством.

Необхідно відзначити, що такий стан справ реально мав місце в Україні у Радянські часи, а також у період з моменту отримання Україною незалежності у 1991 році і до 2015 року, коли була ліквідована стара і компрометована корупцією та неефективністю служба ДПС, а замість неї була створена та введена у повноцінне функціонування Патрульна поліція України.

Остання, безумовно, стала втіленням принципово нових, якісних моделей, способів і засобів ефективної поліцейської діяльності, забезпеченої якісним законодавством і належними інструментами контролю і моніторингу власної діяльності, а також можливостями зменшення ризиків внутрішньої корупції [5, с. 22].

Втім, до створення Національної поліції та патрульної поліції, як одного з її структурних підрозділів, в Україні існували серйозні проблеми з контролем як за правопорушниками на дорогах, так і за діяльністю самих правоохоронців.

На той час, коли замість сучасних патрульних поліцейських на дорогах і автошляхах України стояли міліціонери ДПС, рівень якості процесів нагляду та контролю за безпекою дорожнього руху був набагато нижчим аніж станом на зараз.

Менш демократичний режим в державі, відсутність належного фінансування правоохоронних органів, а також небажання тодішнього керівництва держави здійснювати якісне матеріально-технічне забезпечення діяльності правоохоронних органів, небажання надати їм більш сучасну управлінську структуру і небажання здійснювати реальну протидію корупції призводили до низької якості виконання міліціонерами своїх безпосередніх службових обов'язків.

Окрім очевидної шкідливості впливу системної корупції на якість функціонування будь-якого державного і правоохоронного органу, ми також воліємо акцентувати увагу і на тому, що відсутність належного матеріально-технічного забезпечення і фінансування діяльності правоохоронного органу, особливо коли вона є постійною і системною, призведе до фактичної неможливості такого правоохоронного органу, якісно здійснювати свої професійні, функціональні обов'язки навіть у мінімально потрібних темпах і обсягах.

Саме тому, наприклад, вказується, що у часи існування старої ДПС, її працівники, за відсутності у них належного рівня фінансування та матеріально-технічної оснащеності, в особливості відсутності масово розповсюджених по дорогах і автошляхах України камер відеофіксації швидкості транспортних засобів й інших, сучасних високотехнологічних пристроїв, були фактично не в змозі належним чином гарантувати безпеку дорожнього руху [6, с. 48].

Виходячи з цього, ми рішуче підтримуємо тези та твердження тих адміністративно-правових дослідників, які зазначають, що при створенні, формуванні та подальшому прийнятті того чи іншого нормативно-правового акту чинного адміністративно-правового законодавства, спрямованого на удосконалення діючої системи контролю та нагляду за безпекою дорожнього руху або за будь-якою іншою, правоохоронною сферою діяльності, мають бути прийняті до уваги і у подальшому враховані різні складові елементи, які мають прямий вплив на ефективність процесів здійснення правоохоронцями своїх безпосередніх функціональних обов'язків.

Зокрема, в найкращому бажаному варіанті розвитку подій при створенні та подальшому прийнятті того чи іншого законопроектного або проекту Постанови Кабінету Міністрів автори таких змін мають одразу враховувати усі необхідні складові елементи [7, с. 2].

Зокрема, суттєва увага має бути звернена не тільки на юридично правильні трактування норм і приписів, зазначених у потенційному Законі, але увага повинна бути

також приділена і тому, як саме потенційні зміни і удосконалення, запропоновані у потенційному законопроекті або проекті Постанови, зможуть бути реалізовані на практиці, наскільки високою є вірогідність їх успіху у контексті збільшення ефективності процесів функціонування конкретного правоохоронного органу (наприклад, патрульної поліції) і які саме ресурси і у яких обсягах є необхідними для належного (повноцінного) удосконалення.

Стверджується, що надання правильної відповіді на усі вищевказані питання є вірним шляхом до належного розуміння того, чи є врешті-решт необхідним даний проект Закону чи Постанови, а точніше, чи є потрібними і необхідними ті зміни, які він містить у своєму складі та чи зможуть вони здійснити реальний, позитивний вплив на актуальний стан функціонування правоохоронного органу. Вказується, що лише у випадку, коли потенційний законопроект або проект Постанови зможе пройти через подібну комплексну перевірку його доцільності, він зможе принести реальну користь.

Вказується, що як і керівництву патрульної поліції, Національної поліції та керівництву МВС, так і звичайним, патрульним поліцейським, довелося досить швидко прийняти нову реальність, з якою зіткнулося усе українське суспільство та українська держава і адаптуватись до цієї нової реальності, а також до викликів і небезпек, які вона містить.

Зокрема, стверджується, що з перших днів війни, яку російські військові та їх злочинне керівництво розв'язали проти держави і громадян України, вітчизняні патрульні поліцейські у тісній взаємодії з багатьма іншими державними, правоохоронними та силовими підрозділами України, почали брати активну участь в обороні України. А саме, стверджується, що з-поміж іншого, вони були задіяні у багатьох складових елементах здійснення оборони на багатьох напрямках. Наприклад, було зазначено, що працівники патрульної поліції України приймали активну участь в обороні великих міст України.

Чергування на стратегічно важливих блокпостах, що знаходилися на в'їздах до

великих міст або при перетині адміністративних меж областей, особливо по маршруту ключових автошляхів України, у яких брала участь патрульна поліція, разом із підрозділами територіальної оборони та інколи, з представниками Збройних Сил України, мали вкрай важливе значення для оборони держави, адже вони допомагали ефективно здійснювати внутрішні фільтраційні заходи [8, с. 110].

Із плином перших двох місяців активної фази збройного протистояння, за розпорядженням Міністра внутрішніх справ України було прийнято рішення про оптимізацію системи функціонування блок-постів.

Розкриваючи дане твердження, Міністром, а також іншими керівниками Національної поліції та системи МВС, було зазначено, що разом із суттєвою, корисною функцією (роллю), яку відіграють блок-пости, слід констатувати, певна кількість з них, є відверто зайвими і замість посилення загальної обороноздатності держави на тих чи інших напрямках ведення оборони, вони (блок-пости), лише заважають повноцінному, нормальному руху дорожнього транспорту (пасажирського та комерційного) і зайвий раз блокують пересування осіб, створюючи останнім непотрібні та невіправдані труднощі і перешкоди.

Тому відповідно до письмового розпорядження Міністра, а також, виходячи з його усних публічних роз'яснень, загальну систему розповсюдження блок-постів та особливості їх подальшого функціонування було переглянуто і внаслідок цього оптимізовано. Починаючи з кінця весни – початку літа 2022 року, громадяни України почали чітко помічати суттєві позитивні зміни у процесах функціонування блок-постів, у спілкуванні і загальному поведженні патрульних поліцейських з громадянами тощо.

Більше того, було ретельно та системно здійснено перегляд складу і кількості осіб, які мають здійснювати ключові функції з належного забезпечення повсякденної роботи блок-пості і гарантувати несення якісної служби на них [9, с. 4].

Було прийнято рішення (висновок) про те, що кількість осіб, які зазвичай

беруть участь у повсякденній службі на блок-постах, має бути залишена на діючому рівні, а на деяких, особливо важливих блок-постах, які розташовані на автошляхах й інших місцях, що мають стратегічно важливу цінність, кількість постійно функціонуючого, службового складу, навіть має бути збільшена. Натомість стверджується, що були прийняті рішення про запровадження певних змін щодо того, представники яких саме підрозділів мають стояти на блок-постах і вести взаємодію з громадянами.

Було досягнуто висновку про те, що ніхто з чинних силових і правоохоронних підрозділів України, не зможе більш якісно та професійно взаємодіяти з цивільним населенням України, аніж співробітники патрульної поліції.

Зі свого боку відзначимо, що дане рішення про пріоритетність патрульної поліції на блок-постах, а також про виключність багатьох елементів функціонування блок-постів, які мають здійснювати лише працівники патрульної поліції, на жаль, не завжди виконується у повній мірі і не на всіх ділянках проведення фільтрації. Так, наприклад, достовірно відомими є випадки активного залучення слідчих, представників карного розшуку та інших осіб, не призначених для взаємодії з громадянами на дорогах, до несення ними повсякденної служби на блок-постах.

Щиро вірячи у принцип того, що кожен фахівець, у тому числі й правоохоронець, має знаходитись і нести службу на своєму місці і працювати за напрямом своїх здібностей та фахової спеціальності, де він є здатним принести суспільству і державі, найбільшу користь, зазначимо, що залучення слідчих, оперативників а також інших поліцейських, які не є пристосованими до такої діяльності, є шкідливим чинником для вітчизняної поліції.

Вищевказане твердження ґрунтується на тому, що переміщуючи слідчих, оперативників й інших поліцейських на несення служби на блок- постах по всій країні, ми відволікаємо та «відриваємо» їх від тієї сфери їх функціональної діяльності, де вони є справжніми професіоналами і де їх індиві-

дуальна та групова ефективність збільшується у декілька разів, порівняно з їх знаходженням на блок-постах, приносячи перш за все, користь державі та суспільству.

Враховуючи це, ми вкотре акцентуємо увагу на тому, що саме співробітники патрульної поліції є тими правоохоронцями, які повинні взаємодіяти з громадянами на дорогах.

В додаток до вищевказаного, ми також зауважимо, що окрім активної повсякденної діяльності багатьох патрульних поліцейських України на численних блок-постах ними також здійснювалися й інші, не менш важливі дії та функції стосовно забезпечення належної якості процесів оборони держави на різних напрямках.

Зокрема, надзвичайно корисною функцією, яку здійснювали патрульні поліцейські, був активний пошук, за допомогою камер відеофіксації, встановлених на дорогах і автошляхах України, ворожої техніки і місць скупчення ворожих військ.

Зазначається, що особливо корисними у цьому контексті були камери фіксації швидкості, встановлені на тимчасово окупованих територіях, адже вони дозволяли патрульній поліції України бути «очима» в тилу, а іноді й у дуже глибокому тилу окупантів.

Будь-яку корисну інформацію, отриману від камер відеоспостереження, особливо інформацію про чинне місцезнаходження окупантів або їх техніки, патрульні поліцейські миттєво передавали Збройним Силам України, Службі Безпеки України та іншим компетентним установам і відомствам, які здійснювали знищення ворога.

Натомість відзначається, що ті камери фіксації швидкості транспортних засобів й інші камери відеофіксації, що були встановлені на дорогах і важливих місцях (центральних площах) українських населених пунктів, які знаходились під контролем та захистом Збройних Сил України, були вимкнені (деактивовані) на певний період часу, а саме до моменту нормалізації загальної обстановки в державі [10, с. 47].

Усі ці вищевказані широкі та потужні можливості здійснення відеоспостереження за глибоким тилом окупаційних військ на

тимчасово-окупованих територіях України стали можливими лише завдяки масштабним реформам, які були проведені у системі МВС України починаючи з 2014 року, які дозволили здійснити у цій сфері багатогранні, комплексні, всеохоплюючі, рішучі зміни та удосконалення.

Ми погоджуємося із твердженнями тих адміністративно-правових дослідників, які зазначають, що незважаючи на те, що з приводу проведених реформ у системі МВС було чимало протиріч і виникло чимало справедливих, раціональних запитань, беззаперечною істиною було, є і буде те, що саме ця реформа допомогла принципово змінити сутність, роль і характер функціонування правоохоронних підрозділів системи МВС України, зробивши їх реальною ключовою задачею перш за все, служіння людям і суспільству, а також державному суверенітету і територіальній цілісності України, а вже потім своєму керівництву.

Варто відзначити, що вказане масштабне реформування системи МВС не тільки дозволило змінити принципи функціонування правоохоронних відомств і вдосконалити їх управлінську структуру, разом із механізмами прийняття рішень, але і виявилось здатним створити якісне фінансове та матеріально-технічне забезпечення підрозділів новоствореної Національної поліції.

А саме вказаний правоохоронний орган (найбільший за чисельністю особового складу в Україні), включаючи усі його внутрішні структурні підрозділи (у тому числі й патрульна поліція) зміг отримати багаточисленні системи відеофіксації, які стежили як за швидкістю і рухом транспортних засобів на дорогах й автошляхах України, так і здійснювали контроль і нагляд за діяльністю працівників патрульної поліції, під час виконання останніми своїх функціональних обов'язків.

Також поруч із цим вітчизняні патрульні поліцейські за останні роки отримали значну кількість західної поліцейської стрілецької зброї, а також багато високотехнологічних засобів і пристроїв для більш ефективного здійснення ними повсякденної поліцейської діяльності.

Усе це разом, ефективна система управління та прийняття рішень, прозорість повсякденної діяльності та якісне і здійснене у достатніх обсягах, матеріально-технічне і фінансове забезпечення змогли перетворити патрульну поліцію на ефективний правоохоронний орган.

Також не слід забувати, що саме завдяки вищезгаданому масштабному системному реформуванню, проведеному всередині Міністерства внутрішніх справ України, було здійснено оснащення численних українських доріг і автошляхів камерами контролю швидкості, які цілодобово здійснюють відеоспостереження за ключовими ділянками місцевості у багатьох куточках держави [11, с. 40].

Стверджується, що саме завдяки існуванню вказаних камер відеофіксації, українськими силами оборони (у першу чергу патрульною поліцією) було знайдено та ідентифіковано велику кількість бронетехніки та іншої спеціальної техніки російських злочинних військ на тимчасово окупованих територіях України.

Згодом, майже миттєво після виявлення та ідентифікації російської військової техніки, інформацію про її чинне місцезнаходження було передано патрульними поліцейськими до свого керівництва та у багатьох випадках напряму до відповідних підрозділів сил оборони України, які вели активну оборону на тому чи іншому географічному напрямі та мали можливість завдати оперативне ураження ворогу [12, с. 22-23].

Багатьма вітчизняними та зарубіжними дослідниками, а також самими військовослужбовцями Збройних Сил України та їх керівництвом була дуже високо оцінена діяльність підрозділів патрульної поліції у спільному із ЗСУ, Національною гвардією та Службою Безпеки України, веденні активної оборони проти повномасштабного російського вторгнення та посягання на суверенітет і територіальну цілісність України.

З-поміж іншого, була виокремлена та підкреслена здатність співробітників патрульної поліції своєчасно виявляти та ідентифікувати ворожу техніку та скупчен-

ня або пересування ворожих військ по тимчасово окупованій території України [13, с. 14-16].

Акцентується увага на тому, що так само, як патрульні поліцейські, починаючи зі старту функціонування патрульної поліції у 2015 році, змогли відмовитись від старих, негативних звичок і традицій, які були присутні у старій системі МВС (органах внутрішніх справ), вони змогли якісно та швидко пристосуватися і до нових викликів і загроз, які принесло у своєму складі повномасштабне російське вторгнення.

Будучи у першу чергу правоохоронним державним органом, який є внутрішнім структурним підрозділом Національної поліції, а також входить до системи МВС і який має ексклюзивні повноваження на здійснення функцій контролю та нагляду за безпекою дорожнього руху на дорогах і автошляхах України, а також забезпечує дотримання Правил дорожнього руху усіма без виключення суб'єктами (учасниками) дорожнього руху, цей орган не був і не здавався добре призначеним до оборони.

Проте, коли настав критичний момент працівники патрульної поліції не стали діяти як бойові підрозділи Збройних Сил України, вступаючи до безпосередніх, бойових зіткнень з ворогом, як це вимушено робили працівники російських підрозділів МВС, яких вимушено кидали у самий епіцентр бойових дій, навіть не дивлячись на те, що вони не мають відповідної бойової кваліфікації [14, с. 129].

Натомість патрульні поліцейські України змогли проявити себе там, де вони мали можливість надати державі, її оборонним силам і суспільству, найбільшу користь та ефективність. Зокрема, вони демонстрували це, здійснюючи моніторинг діяльності та пересування ворожих сил на тимчасово окупованих територіях через камери відеофіксації.

Виявляючи та ідентифікуючи російську військову або іншу спеціальну техніку, патрульні поліцейські оперативно передавали інформацію про це до відповідних сил оборони, які згодом таку техніку знищували або захоплювали, в залежності від своїх власних можливостей.

Також зазначимо, що із плином перших декількох місяців повномасштабної війни патрульні поліцейські, окрім своєї ефективної діяльності на блок-постах і при моніторингу доріг і автошляхів України через камери відеофіксації, повернулися до ще однієї важливої та надзвичайно ефективної діяльності, яка може приносити високий рівень користі для держави і суспільства.

А саме мова йде про здійснення патрульними поліцейськими патрулювань місцевості, особливо у великих містах України або місцевості навколо об'єктів критичної цивільної чи військової інфраструктури урізних куточках держави. Стверджується, що саме такі дії (активне патрулювання) мають надати державі, її містам і важливим об'єктам доволі надійний захист від ворожих диверсій.

Адже, відповідно до тез і тверджень багатьох експертів і аналітиків, саме диверсійні атаки та замаху на стратегічно важливі об'єкти військової та цивільної інфраструктури, які знаходяться глибоко в українському тилу, становлять найбільш серйозну небезпеку для держави і суспільства, знаходячись на одному рівні з масованими ракетними обстрілами українських міст російськими військами [15, с. 13].

При активному патрулюванні чітко визначеної місцевості, патрульні поліцейські здатні своєчасно зафіксувати та ідентифікувати небезпеку (наприклад, діяльність диверсійної групи) та вчинити усі можливі та передбачені чинним законодавством дії для нівелювання тієї чи іншої небезпеки. На прикладі успішного досвіду багатьох зарубіжних держав ми змогли встановити, що активне патрулювання місцевості патрульною поліцією є дійсно ефективним засобом нівелювання злочинів і небезпек.

Висновки

Отже, підсумовуючи усі, наведені у цій статті тези, твердження і наукові погляди правознавців, а також формулюючи на їх основі кінцеві авторські умовиводи, можемо зазначити, що патрульна поліція, України, відповідно до норм чинного законодавства України, а також згідно з внутрішніми статутами, наказами і розпорядженнями цього

правоохоронного органу має цілий ряд закріплених повноважень і функціональних обов'язків, які вона повинна здійснювати.

Вказується, що як і керівництву патрульної поліції, Національної поліції та керівництву МВС, так і звичайним, патрульним поліцейським, довелося досить швидко прийняти нову реальність, з якою зіткнулося усе українське суспільство та українська держава і адаптуватись до цієї нової реальності, а також до викликів і небезпек, які вона містить.

Зокрема, стверджується, що з перших днів війни, яку російські військові та їх злочинне керівництво розв'язали проти держави і громадян України, вітчизняні патрульні поліцейські у тісній взаємодії з багатьма іншими державними, правоохоронними та силовими підрозділами України, почали брати активну участь в обороні України.

А саме, стверджується, що з-поміж іншого, вони були задіяні у багатьох складових елементах здійснення оборони на багатьох напрямках. Наприклад, було зазначено, що працівники патрульної поліції України приймали активну участь в обороні великих міст України.

Багатьма дослідниками та аналітиками стверджується, що такі ефективні дії патрульної поліції України у здійсненні активної оборони слугуватимуть прикладом для поліції інших держав.

Отже, аналізуючи вищевикладене, а саме історію та особливості видозмінення ключових функціональних обов'язків патрульних поліцейських за останні роки, а також вплив, здійснений на них повномасштабним злочинним вторгненням російських військ у лютому 2022 року, ми відзначаємо, що патрульна поліція продемонструвала високо оцінені можливості з адаптації до нових труднощів.

Література

1. Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII.

2. Сокурєнко В. В., Стрижак А. О. Загальна характеристика адміністративно-правових засобів забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні. Вісник Хар-

ківського національного університету внутрішніх справ. 2021. № 2 (93). С. 194–202.

3. В. В Сокурєнко. Оборона як ефективний засіб забезпечення безпеки суспільства та держави. Підприємництво, господарство і право.-2017.-№ 2.-С. 159-166.

4. Сокурєнко В. В. Особливості наділення поліцейських додатковими повноваженнями під час воєнного стану в Україні. Захист та дотримання прав громадян органами Національної поліції України в умовах воєнного стану: тези доп. учасників наук.-практ. конф.(м. Вінниця, 7 груд. 2022 р.).–Вінниця: ХНУВС, 2022.–С. 12-14.

5. Гусаров С. М. Щодо проблеми забезпечення прав громадян у діяльності Національної поліції України в умовах воєнного стану. Захист та дотримання прав громадян органами Національної поліції України в умовах воєнного стану: тези доп. учасників наук.-практ. конф.(м. Вінниця, 7 груд. 2022 р.).–Вінниця: ХНУВС, 2022.–С. 21-23.

6. Актуальні проблеми адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України: монографія. С.М Гусаров, О.Ю Салманова, А.Т Комзюк, О.М Музичук, І.Д Казанчук.

7. Салманова О. Ю. Критерії оцінювання реалізації Національною поліцією України функцій управлінської діяльності. Збірник наукових праць «Логос», Харків, 2021.

8. Музичук О. М. Проблеми сучасної поліцейстики: тези доп. наук.-практ. конф. (м. Харків, 20 квіт. 2022 р.).-Харків, 2022.-С. 107-111.

9. Швець Д. В. Професійно-психологічна готовність поліцейських до роботи в умовах воєнного стану. Підготовка правоохоронців в системі МВС України в умовах воєнного стану : зб. наук. пр. (м. Харків, 26 трав. 2022 р.).

10. Музичук О. М. До проблеми визначення сутності контролю за діяльністю правоохоронних органів та його завдань. Сучасні тенденції розвитку криміналістики та кримінального процесу в умовах воєнного стану: тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф.(м. Харків, 25 листоп. 2022 р.).–Харків: ХНУВС, 2022.–С. 47-49.

11. Джафарова О. В., Шатрава С. О. Деякі аспекти реалізації державної політики у сфері забезпечення прав людини в умовах воєнного стану. Вінниця: ХНУВС, 2022.-С. 38-41.

12. Власенко І. В., Моргунов О. А. Підвищення рівня бойової готовності поліцейських при виконанні службово-бойових задач. Актуальні проблеми службово-бойової діяльності сил сектору безпеки і оборони України в умовах воєнного стану: матеріали регіонал. наук.-практ. конф.(м. Дніпро, 30 черв. 2022 р.).-Дніпро, 2022.-С. 22-23.

13. Бандурка О. М. Державна політика у сфері захисту прав і свобод людини в умовах воєнного стану. Вінниця: ХНУВС, 2022.-С. 14-16.

14. Сокурєнко В. В. Підготовка кадрів для сектору безпеки і оборони як передумова забезпечення національної безпеки України. Підготовка правоохоронців в системі МВС України в умовах воєнного стану : зб. наук. пр. (м. Харків, 26 трав. 2022 р.) с. 128-131.

15. Сокурєнко В. В. Забезпечення безпеки об'єктів критичної інфраструктури як одне із пріоритетних завдань державної політики у сфері забезпечення державної безпеки. Проблеми сучасної поліцейстики : тези доп. наук.-практ. конф. (м. Харків, 20 квіт. 2022 р.) с. 13-15.

SUMMARY

In this article, the key elements of the current state of activity of the patrol police of Ukraine in the context of proper provision of road traffic safety in the conditions of martial law in Ukraine are researched and thoroughly analyzed. Also, ways of possible improvement of the current state of ensuring road traffic safety in Ukraine with the forces and capabilities of the domestic patrol police, by adopting successful foreign experience in this field, are considered.

Among other things, this article clearly and unequivocally recognizes, and subsequently repeatedly confirms, the thesis that thanks to a number of important factors, such as effective political and state leadership, a qualitatively reformed structure of management and interaction between law enforcement and law enforcement agencies of Ukraine, a high level of patrol police efficiency was achieved in the conditions of martial law.

Key words: Patrol police, martial law, effective activity, emergency situation, interaction, management, internal structure, administrative law, legal support, law enforcement agency.